

Vacunació com eina de control del risc de salmonel·la

Autors: Federació Avícola Catalana (FAC), Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)

Introducció a la Bona Pràctica

Aquesta bona pràctica respon al repte de reduir el risc de salmonel·la a les granges de pollastres d'engreix, tot i que la prevalença en la darrera dècada s'ha reduït notablement (Figura 1).

La reducció del risc de salmonel·la implica la implementació de programes exhaustius de prevenció i control. En certes ocasions i circumstàncies que han de valorar l'avicultor i el veterinari responsables, es determina que hi ha un elevat risc epidemiològic d'infecció. Alguns d'aquests factors de risc poder ser que en un lot d'engreix anterior o en una granja relacionada epidemiològicament hi hagi hagut infecció, que la granja estigui propera a una granja de porcí o a terres que es fertilitzen orgànicament amb purí.

Quan es donen aquestes circumstàncies o d'altres no especificades, la vacunació dels pollets en els primers dies de vida esdevé una eina més en la reducció del risc d'infecció per salmonel·la. La vacunació és amb vacuna viva i és administrada via oral. Cal assenyalar que aquesta vacunació no és obligatòria d'acord amb els programes oficials de control de salmonel·la, si bé és contemplada com una possibilitat.

Reptes de la Bona Pràctica

La decisió de vacunar els pollets com eina preventiva ha de ser valorada i realitzada pels veterinaris i no ha de ser mai substitutòria de totes les actuacions preventives necessàries i habituals que es fan a la granja, especialment tot el referent a la bioseguretat estructural i a l'operativa (figura 3). La vacunació ha de ser sempre una actuació complementària i no ha de servir en cap cas per a reduir el nivell d'exigència de les mesures de bioseguretat ja que no serveix per evitar la introducció de salmonel·la a la granja.

Els pollets es vacunen en les seves primeres 72 hores de vida via oral amb vacuna viva oferint als animals una protecció immunitària durant tot el cicle d'engreix (figura 2). Cal tenir en compte que les reproductores són vacunades contra salmonel·la de forma habitual; la seva immunitat es transmet de forma vertical al pollet, però només protegeix al pollastre durant un període d'entre 2 i 3 setmanes.

Aquesta pràctica és aplicable a tot tipus i mida de granja i a qualsevol sistema productiu.

BROILERS

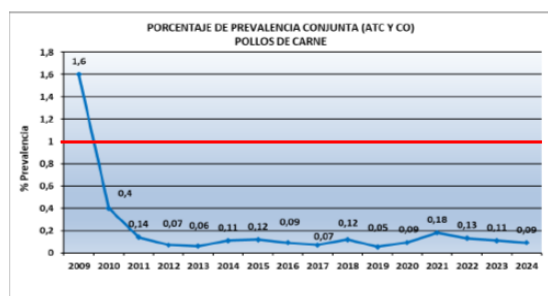

Figura 1. Evolució de la prevalença de salmonel·la a Espanya en pollastres d'engreix (dades del MAPA)

Vacunació com eina de control del risc de salmonel·la

Beneficis

- Juntament amb les mesures de bioseguretat, la vacuna immunitzarà els pollets reduint el risc de colonització, disseminació i excreció fecal de salmonel·la.
- S'eviten les pèrdues econòmiques inherents al sacrifici logístic i a la comercialització diferenciada.
- S'evita el cost de posar en marxa mesures addicionals de neteja, desinfecció i desinsectació per assegurar que la granja queda lliure de salmonel·la abans d'entrar un nou lot.
- S'eviten les pèrdues de proveïment a l'escorxador.
- Es redueix el risc de toxiinfecció alimentària per salmonel·la.

Com inconvenient hi ha el cost afegit de la vacuna, si bé el mètode de subministrament és senzill.

Figura 2. Els pollets es vacunen via oral durant les primeres 72 hores de vida (foto FAC)

Figura 3. La bioseguretat operacional ha de ser revisada i millorada de manera contínua (foto FAC)

Informació Addicional

La lluita contra la salmonel·la és un repte no només sanitari, sinó empresarial i sectorial, ja que la seva presència en animals vius té implicacions econòmiques i ambientals. Els animals positius a salmonel·la no poden entrar dins el circuit normal de sacrifici i comercialització, amb el consegüent cost econòmic que suposa tant per l'avicultor com per l'integrador. D'altra banda, l'escorxador no disposa d'uns animals que en principi tenia previst per donar resposta als seus clients.

Cal també tenir en compte el risc reputacional, tant pel productor, com per la integradora i pel sector en general en casos de toxiinfecció alimentària.

Data Publicació: 09-03-2026

Version: 1 CAT

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation Programme under Grant Agreement No101060979. It reflects only the authors view. The European Commission is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

 twitter.com/broilernet

 [linkedin.com/company/broilernet](https://www.linkedin.com/company/broilernet)

 [youtube.com/@broilernet](https://www.youtube.com/@broilernet)

BroilerNef.eu

